DOI: 10.36695/2219-5521.3.2020.01

УДК 340.1

Н.М. ОНІЩЕНКО

*Наталія Миколаївна Оніщенко, доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, академік НАПрН України, завідувач відділу Інституту держави і права імені В.М. Корецького НАН України**

ORCID: 0000-0002-1671-2139

СУЧАСНИЙ ГЕНДЕРНИЙ КОНТЕКСТ: НОВЕЛИ, ПЕРСПЕКТИВИ, ДИСКУСІЇ

Сучасний розвиток гендерних відносин характеризується багатьма дискусіями, обговореннями, науковими заходами тощо. Серед проблем, що дискутуються найбільш жваво, безумовно, можна виділити наступне: запобігання та протидія дискримінації жінок із вразливих груп, гендерно зумовлене насильство та його зв'язок із соціальною роллю особи, подолання гендерних стереотипів, конструкція гендерної рівності, доступ до правосуддя, а також недавні події, пов'язані з «Партнерством Біарріц».

Слід зазначити, що свобода, рівність, честь, гідність – найкращі «орієнтири» демократичного становлення особи в сучасному суспільстві. Юридичні критерії, що свідчать про більшу або меншу насиченість цих категорій, їх повноту та розвиток, згідно з європейськими стандартами, повинні бути в центрі уваги і справою честі науковців та юристів – практиків. А це відтворює успішний полілог держави, громадянського суспільства та особи. Конструкція гендерної рівності визначається станом захищеності прав людини, і гендерні права не є винятком.

Природа права і природа людини завжди викликали і викликають інтерес, дискутуються у філософії, політиці, соціології та правовій доктрині. Сьогодні ці дискусії широко проходять у громадянському суспільстві.

Світова наукова думка в третьому тисячолітті характеризується появою нових напрямів наукових досліджень, переосмисленням, доопрацюванням усталених теорій і, безумовно, переоцінкою звичних (опрацьованих) соціальних, політичних, правових практик. Попри всі «законодавчі запевнення», що людина є найвищою соціальною цінністю, практична реалізація цього доленосного положення, на жаль, не відбулася. Не заглиблюючись у причини цього явища (вони добре всім відомі), хочемо нарешті запропонувати ті теоретичні напрацювання, кроки, теоретичні узагальнення, які демонструють контекст прав людини та природу рівності. Місце людини в соціумі, її соціальна роль значною мірою залежать від реалізації принципу рівності, що визначає її соціальні можливості, характер життєдіяльності, систему зв'язків людей у суспільстві. Права людини – це соціальна спроможність вільно діяти, самостійно обирати вид та міру своєї поведінки з метою задоволення різнобічних власних матеріальних та духовних інтересів, а також інтересів інших людей, окремих соціумів та громадянського суспільства в цілому¹. Права і свободи нормативно забезпечені за умови дії в країні розвинутої системи (саме системи) юридичного регулювання, що підтримує принципи особистої свободи. Ця система сама по собі є нормативною гарантією, якщо вона не є суперечливою, виступає узгодженою та доступною².

Системний аналіз забезпечення прав і свобод особи може стосуватися і повинен характеризувати безпосередню дію Конституції, дотримання та гарантування рівності прав і свобод людини. У ст. 1 Загальної декларації прав людини виписано, що «всі люди народжуються вільними і рівними в своїй гідності і правах». Саме питання «рівності», яке було предметом багатьох наукових дискусій і полеміки, може розглядатися з багатьох точок зору, принаймні юридичної, економічної, політичної, гендерної тощо. У нашому суспільстві, згідно з Конституцією України, всім громадянам наданий і гарантований рівний обсяг прав та свобод. Їх використання пов'язане із запровадженням однакових стандартів для всіх без винятку осіб. Отже, кожний

© Н.М. Оніщенко, 2020

** Nataliia Onishchenko, Dr. hab. in Law, Professor, Honored Lawyer of Ukraine, Academician of the NALS of Ukraine, Head of the Department of V.M. Koretsky Institute of State and Law of the NAS of Ukraine*

громадянин де-юре може користуватися на рівних умовах з іншими громадянами всім спектром прав і свобод без утиску з боку держави, дискримінації з боку державних органів, окремих посадовців або інших осіб. Таким чином, ідея прав людини сформована як певний правовий ідеал, на досягнення якого орієнтований розвиток національного законодавства, а способами забезпечення є загальні принципи права; один з основних таких принципів професор Н. Оніщенко вважає – принцип рівності в контексті верховенства права. Справжня природа будь-якої держави виявляється саме рівністю прав і свобод кожної людини. Рівність прав і свобод – один із основних принципів конституційного статусу людини і громадянина, показник загальнолюдської культури. В контексті вищезазначеного хочемо зупинитися на деяких умовах саме механізму забезпечення прав і свобод людини, процитувавши академіка Ю.С. Шемшученка: «Слід погодитися з тим, що забезпечення прав і свобод людини та громадянина залежить від багатьох факторів: ступеня демократичності владних інститутів держави; політичних, культурних та правових традицій; стану економіки; моральної атмосфери і злагоди в суспільстві; стану законності та правопорядку; механізмів, що забезпечують відповідальність держави перед особою тощо. Саме у всьому комплексі ці фактори здатні забезпечувати на належному рівні права і свободи людини та громадянина»³.

Забезпечення належного захисту прав людини та громадянина в Україні є важливим завданням держави і актуальним напрямом розвитку правової системи. Для реалізації спрямування змін «на краще» у сфері прав людини влада повинна поставити їх в центр державної політики. У наукових дослідницьких програмах неодноразово зазначалося, що поряд з поняттям «людина» є рівноцінними поняття «особистість», «індивідуальність», що характеризують передусім те особливе, специфічне, що відрізняє конкретну людину як індивіда та як особистість від усіх інших, з урахуванням як природних, фізіологічних, так і психічних і соціальних властивостей; як успадкованих, так і набутих, вироблених в процесі людського розвитку⁴.

Однією з таких особливостей є фізіологічна властивість людини – її стать. Втім, те, що має бути цінністю і для людини, і для держави, іноді стає перешкодою до реалізації своїх прав⁵. Гендерна рівність – складова загального принципу рівності як принципу демократичної побудови суспільства. Право розуміється сьогодні як рівна міра свободи всіх і кожного – жінок і чоловіків. Втім, ні в громадській, ні в науковій доктринальній думці не сформовано відношення та оцінка гендерних прав як першоосновних. На жаль, вони ще залишаються другорядними, не «першого сорту» та «гатунку», першочерговості щодо захисту. Проте ми цілком переконані, що більш важливих або менш важливих прав, коли йдеться про права людини, існувати не може. Сучасне суспільство повинно характеризуватися здатністю до забезпечення системи існуючих прав, свобод та законних інтересів. Сучасні події в світі свідчать, що процес формування конституційного законодавства характеризується декларуванням у ньому принципу рівних прав і можливостей. Конституційне закріплення рівності статей є характерним поряд із такими особливостями, як національна і расова незалежність, мова, віросповідання, соціальне походження, політичні переконання, стать тощо⁶. Майже всі конституції визнають принципи і стандарти міжнародного права і зобов'язуються їх виконувати, закріпивши в Основному Законі.

Отже, логічно, що вони мають закріпити і гендерні права та стандарти щодо рівності прав і можливостей. Конституція як вищий за юридичною силою закон є гарантом рівності для всіх громадян, незалежно від статі, у їх правах і можливостях⁷. Цілком очевидно, що питання гендерної рівності набуло на сьогодні неабиякої актуальності та становить цінність для права. Виходячи з цінності гендерного виміру права, відповідним чином має проводитися моніторинг діючого вітчизняного законодавства, яке, незважаючи на проголошення Україною рівності прав чоловіків і жінок, ще значною мірою містить дискримінаційні гендерні викривлення та асиметрії. Так, про ці проблеми йшлося нещодавно на онлайн нараді, що присвячувалась впровадженню в Україні «Партнерства Біарріц» з утвердження гендерної рівності.

Виконання Україною зобов'язань щодо впровадження гендерної рівності потребує осмислення національних можливостей, їх реалізації з урахуванням історично набутої практики суспільного життя жінки та чоловіка, національних традицій їхніх взаємовідносин, досягнень і рівня соціальної культури та її складової – гендерної культури як вияву гендерних відносин⁸. У ході правової реформи держава повинна визначити і деталізувати гендерну рівність як юридичне поняття, як невід'ємний елемент правової системи. Будь-які соціально-економічні перетворення, процеси демократизації і встановлення ринкової економіки імпліцитно включають в себе так звані гендерні програми соціальної трансформації, тобто зміну структури відносин між соціальними статями, а саме жінками та чоловіками⁹.

Отже, не дивлячись на певне існування у свідомості суспільства стереотипів, так званого гендерного суб'єктивізму, усе ж природна цінність людини та її потреб і можливостей сьогодні явно долає вказані перепони. Те, що невіддільне від людини та її сутності, її невід'ємні природні права, які тривалий час навіть не були передбачені законодавчо, сьогодні підтримуються суспільною думкою, реальним життям і на законодавчому рівні. Без сумніву, гендерна рівність є однією з цінностей, на яких має ґрунтуватися право. Правовий принцип рівності – це відсутність будь-якої нерівності чи обмежень прав особи і громадянських свобод. Його реалізація передбачає існування справедливого суспільного устрою, у якому політико-правові реалії забезпечують високу моральність сучасного суспільства, максимальне дотримання прав особи, у т. ч. в гендерній площині. Одним із завдань гендерних досліджень є подолання на рівні суспільної та індивідуальної свідомості ідеології протиставлення. Жіночі права, обов'язки, ролі не повинні протиставлятися чоловічим, соціальні можливості обох статей мають взаємозумовлений характер та єдиний правовий орієнтир – свободу особистості, усвідомлення нею своєї самотності, цінності в суспільстві. На сьогодні перед законодавцем стоїть

нелегке завдання: слід законодавчо визначити такий механізм правового регулювання, який би не лише відповідав досконалій правовій формі, мав високу прикладну оцінку, а й культивував правосвідомість громадян, закладав світоглядні основи гендеру. При цьому слід враховувати такі споконвічні правові та моральні цінності, як справедливість, свобода, рівноправність, повага один до одного. Адже на них ґрунтується правова свідомість громадян, яка миттєво реагує на викривлення цих категорій, неадекватне їх застосування.

Отже, якісне, детальне вивчення гендерного аспекту в правовому регулюванні, удосконалення засобів та механізмів активізації гендерних відносин, адекватне їх використання в юридичній сфері відкриває можливості для підвищення ефективності регулюючого впливу на громадянське суспільство, дасть змогу вийти на новий рівень розвитку правової форми. У законодавстві України гендерні відносини регламентуються конституційними нормами, нормами галузевого характеру, спеціальним законом та підзаконними актами. Це надає можливість говорити про систему нормативних актів, які регламентують гендерні відносини. Правомірним є також твердження, що ці акти займають певне місце в системі законодавства держави та в системі норм міжнародного права. Зазначене зумовлює висновок про можливість існування колізій правового значення та необхідність обґрунтування шляхів їх подолання. Оскільки гендерні відносини безпосередньо залежать від загального стану дотримання прав і свобод особи у державі, то характеристика законодавства у сфері гендерних відносин повинна пов'язуватись із його залежністю від політики держави у сфері прав людини. Якщо особа позбавлена чи обмежена у своїх основних правах, то вона навіть не замислюється над можливими проявами гендерної дискримінації і, навпаки, реальність та ефективність загальнолюдських прав створює можливості здобувати гендерну рівність правовими засобами. Так само, якщо держава з високим рівнем економічного розвитку, політичним плюралізмом та наявністю розвиненої правової системи гарантує загальнолюдські цінності, гендерна рівність у такій державі не лише декларується, а й створюються необхідні умови запровадження спеціальних заходів щодо її реалізації у повсякденному житті. Проте сучасна гендерна політика України не забезпечує повного втілення в практику міжнародних правових стандартів. Недостатньо виваженою і ефективною є діяльність державних інституцій щодо забезпечення міжнародних норм у сфері прав людини; недостатньо активною є роль жіночих громадських об'єднань у сфері захисту прав; існує потреба у підвищенні рівня соціалізації жінок, їх свідомості, психології⁹. Зазначене надає можливість виокремити аспекти подолання колізій регулювання гендерних відносин, пов'язаних із взаємодією міжнародного та національного права.

Важливими шляхами їх подолання, на нашу думку, є узгодження національної політики та законодавства з міжнародними стандартами прав людини; визнання пріоритету міжнародного права у сфері прав людини над національним; послідовне впровадження нормативно закріплених принципів гендерного рівноправ'я; створення правової основи забезпечення активності жінок у важливих сферах суспільної діяльності; удосконалення соціально-правового становища жінок відповідно до міжнародних стандартів гендерної рівності. Знову ж таки, хотілося б звернути увагу в зазначеному контексті на «Партнерство Біарріц» – про що йшлося вище, воно було започатковане лідерами країн групи семи «G7» на саміті в місті Біарріц, 25 серпня 2019 р. під головуванням президента Французької Республіки Еммануеля Макрона.

Не претендуючи на всеосяжність (домінантну думку), кожний має право висловлювати свої позиції, як позитивні так і критичні, все ж хочемо наголосити, що мета цієї ініціативи – посилити відповідальність та консолідувати зусилля щодо досягнення гендерної рівності.

Лідери країн Групи сім свої наміри зафіксували у відповідній декларації¹⁰. Додатком до декларації є план дій країн G7 (Канада, ЄС, Франція, Німеччина, Італія, Японія, Велика Британія та США) та інших країн, які вже приєдналися до партнерства (Австралія, Чилі, Індія, Сенегал, Руанда)¹¹, заклик до інших країн щодо дій у подоланні дискримінації щодо жінок та гендерної рівності¹² і пакет рекомендацій для дій в рамках партнерства¹³, який стосується:

- 1) протидії гендерно зумовленому насильству;
- 2) доступу до інклюзивного, справедливого та якісного забезпечення охорони здоров'я та освіти;
- 3) розширення економічних можливостей жінок;
- 4) припинення дискримінації в політиці та громадському житті і забезпечення участі жінок.

Країнам рекомендується взяти зобов'язання насамперед щодо змін у законодавстві, в разі потреби прийнятті нового законодавства для усунення дискримінації та досягнення гендерної рівності.

Хочемо також констатувати, що Україна отримала статус учасниці «Партнерства Біарріц» – міжнародної ініціативи рівних прав і можливостей. Це приєднання було започатковане першою леді в грудні 2019 р. Неодноразово підкреслювалося, що це ще один крок для встановлення рівності в широкому сенсі – незалежно від статі, віку, культури або ментальних відмінностей. Також наголошуємо, що українська влада взяла на себе зобов'язання в п'яти сферах

– розвиток безбар'єрного публічного простору, дружнього до сімей з дітьми та маломобільних груп населення;

- навчання дітей принципам рівності жінок і чоловіків;
- запобігання насильству;
- зменшення розриву в оплаті праці жінок і чоловіків;
- створення більших можливостей для чоловіків піклуватися про дітей.

Ще раз наголошуємо, що в жодному разі не претендуємо «на істину в остатній інстанції», однак все ж підкреслимо: наукове середовище – це середовище, що іманентно звикло і пристосоване до конструктивних

дискусій, але разом із тим налаштоване на толерантність та полілог, винайдення істини без взаємних образ, звинувачень та дорікань.

Конструктив у широкому сенсі – це кращі пропозиції щодо певного розвитку суспільних відносин в різних сферах життєдіяльності людини, не є винятком і гендерний сегмент.

Продовжуючи наш аналіз, розглянувши державну політику в сфері гендеру, хочемо хоча б побіжно окреслити завдання науки, наукового осмислення цієї проблематики та роль (задачі) громадянського суспільства у визначеному форматі. Завдання та задачі наукового профілю: розробити категорію «гендерне право», тоді буде зрозуміло, що таке гендерні права, гендерні правовідносини, відповідальність держави щодо порушення гендерних прав. Основним пріоритетом науки має бути обґрунтоване забезпечення умов для ліквідації усіх форм дискримінації за ознакою статі в українському суспільстві, ключовими показниками якої є доступ до використання ресурсів, розподіл доходів, представництво на управлінських і політичних посадах. Рівень завантаження при веденні домашнього господарства і громадських справ, рівень освіти, рівень захворюваності й тривалості життя тощо. Крім державних механізмів, важливу роль у забезпеченні гендерної рівності відіграє громадянське суспільство, яке має створити та гарантувати середовище, де права людини розглядають як головні і практично реалізуються. Це стає реальним лише за умов формування гендерної культури, гендерно налаштованої правової свідомості, побудованих на принципах гендерної демократії. Особлива увага повинна приділятися боротьбі з дискримінаційними проявами, зокрема, гендерній рівності в Україні, величезна роль у цій сфері повинна належати громадським організаціям та рухам.

¹ Кузнецова Н.С., Оніщенко Н.М. Громадянське суспільство і виклики часу: від теорії до практичних дій, цивілістична доктрина і формування громадянського суспільства. Біла Церква, ТОВ «Білоцерківдрук», 2015. С. 8.

² Скрипнюк О.В. Курс сучасного конституційного права України : академічне вид. Харків: Право, 2009. С. 212–216.

³ Шемшученко Ю.С. Реалізація прав і свобод людини і громадянина в Україні : монографія. Київ, 2007. С. 4.

⁴ Мудрик А.В. Социализация человека. Москва : Изд. центр «Академия», 2004. С. 37.

⁵ Мельник Т.М. Творення суспільства гендерної рівності: міжнародний досвід. Закони зарубіжних країн з гендерної рівності. 2-ге доп. вид. Київ : Стило, 2010. С. 16–17 та ін.

⁶ Фулей Т.І. Основи гендерної рівності: навч.-метод. посіб. для суддів. Київ, 2010. С. 26–28.

⁷ Мельник Т.М. Міжнародний досвід гендерних перетворень. Київ: Логос, 2004. С. 46.

⁸ Мельник Т.В. Міжнародний гендерно-правовий аспект проблеми прав людини в Україні. *Український журнал про права людини*. 2005. № 2. С. 18.

⁹ Львова О.Л. До питання про природні права людини і набуті права: проблема пріоритету та цінностей. *Правова держава*. Київ, 2016. Вип. 27. С. 15–25.

¹⁰ Декларація лідерів Групи сім. URL: <https://www.elysee.fr/admin/upload/default/0001/05/e8aa2525311a98227c935900abefdce7eb911896.pdf>

¹¹ План дій країн G7 та інших країн, які вже заявили про приєднання до партнерства. URL: <https://www.elysee.fr/admin/upload/default/0001/05/b4bbf5d5cabb20b6b20b77f735df145419f4c27.pdf>

¹² Заклик до дій. URL: <https://www.elysee.fr/admin/upload/default/0001/05/c47fb3263f613522a886e2636b40f0d55ec5ef6e.pdf>

¹³ Звіт Гендерної ради та рекомендації. URL: <https://www.elysee.fr/admin/upload/default/0001/05/848eb23286f61117c5f55c6a8e7038e98eab8ffc.pdf>

Резюме

Оніщенко Н.М. Сучасний гендерний контекст: новели, перспективи, дискусії.

Стаття присвячена категорії «гендерна рівність». Авторка намагається виокремити три складові щодо розвитку гендерних прав: а) державну політику; б) задачі науки в цій площині; г) роль громадянського суспільства в означеній сфері. Окремий вектор пов'язаний з наголошенням необхідності опрацювання «рівності результатів». Зокрема, певна увага зосереджена на статусі України – учасниці «Партнерства Біарріц».

Ключові слова: гендер, гендерна рівність, рівність прав, рівність можливостей, рівність результатів, гендерне право, «Партнерство Біарріц».

Резюме

Онищенко Н.Н. Современный гендерный контекст: новеллы, перспективы, дискуссии.

Статья посвящена категории «гендерное равенство». Автор старается выделить три составляющих относительно развития гендерных прав: а) государственную политику; б) задачи науки в этой плоскости; г) роль гражданского общества в обозначенной сфере. Отдельный вектор связан с необходимостью обработки «равенства результатов». В частности, определенное внимание сосредоточено на статусе Украины – участницы «Партнерства Биарриц».

Ключевые слова: гендер, гендерное равенство, равенство прав, равенство возможностей, равенство результатов, гендерное право, «Партнерство Биарриц».

Summary

Nataliia Onishchenko. Contemporary gender context: novelties, perspectives, discussions.

The current development of gender issues is characterized by many discussions. Among the issues discussed the most, of course, are: preventing and combating discrimination against women belonging to vulnerable groups, gender-based violence and its relationship to the social role of the individual, beating gender stereotypes, constructing gender equality, access to justice, and recent events related to the Biarritz Partnership.

It should be noted that freedom, equality, honor, dignity is the best “guidelines” of the democratic status of an individual in modern society. Legal criteria indicating the content of these categories, their completeness and development, in accordance with European standards, should be the focus and matter of honor for legal scholars and practitioners. And this leads to the successful polylogue of the state, civil society and an individual. The construction of gender equality is determined by the state of human rights protection, and gender rights are no exception.

The nature of law and human nature have always been and now are of interest, being discussed in philosophy, politics, sociology and legal doctrine. Today, these discussions are widespread in civil society.

High-quality, detailed study of the gender aspect in legal regulation, improvement of means and mechanisms to intensify gender relations, their adequate use in the legal field will give opportunities for improving the effectiveness of regulatory influence on civil society and will reach a new level of legal form. In Ukrainian legislation, gender relations are regulated by constitutional norms, norms of a sectoral nature, a special law and by-laws.

This provides an opportunity to speak about the system of laws governing gender relations. It is also legitimate to state that these laws take a certain place in the system of national legislation and of international law. This leads to the conclusion about the possibility of conflicts in law and the need to develop ways to overcome them.

In this context, one should draw attention to the Biarritz Partnership, which was launched by the leaders of the G7 at the summit in Biarritz on 25 August 2019 under the lead of French President Emmanuel Macron.

Ukraine obtained the status of a member of the Biarritz Partnership, the international initiative of equal rights and opportunities. This accession was initiated by the First Lady in December 2019. It has been repeatedly emphasized that this is another step towards equality in a broad sense, regardless of gender, age, culture, or mental differences. Ukrainian authorities have undertaken obligations in five areas:

- developing barrier-free public space, friendly to families with children and low-mobility groups;
- teaching the principles of equality between women and men to children;
- preventing violence;
- reducing the pay gap between women and men;
- creating more opportunities for men to care for children.

Key words: gender, gender equality, equality of rights, equality of opportunity, equality of outcome, gender law, Biarritz Partnership.

DOI: 10.36695/2219-5521.3.2020.02

УДК 340.1

Н.М. ПАРХОМЕНКО

*Наталія Миколаївна Пархоменко, доктор юридичних наук, професор, вчений секретар Інституту держави і права імені В.М. Корецького НАН України**

ORCID: 0000-0002-5870-9261

ЄДНІСТЬ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ ЯК СКЛАДОВА ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Ефективність і стабільність правового регулювання забезпечується та зумовлюється багатьма чинниками й засобами, серед яких одним із найважливіших є передбачуваність, прогнозованість та сталість судової практики. Саме завдяки цьому реалізуються засадничі принципи правової держави – верховенство права, правова визначеність, законність, рівність усіх перед законом і судом та ін.

Сталість судової практики як чинник правового регулювання визначається насамперед її єдністю. Дотримання принципу єдності судової практики необхідно розуміти як початок, ідею, що забезпечує судам у судочинстві одноманітне застосування нормативних правових актів та їх тлумачення, здійснене вищими судовими органами при вирішенні судових справ. Принцип єдності судової практики, який підтримується вищими судовими органами, знижує ризики у тлумаченні та застосуванні норм права, забезпечує єдність судової практики, напрацьованої вищими судовими органами, знімає невизначеність і створює послідовність у застосуванні норм права судами нижчої інстанції у судочинстві¹.

Основна частина. Аналіз нормативно-правових засад забезпечення єдності судової практики дає змогу зазначити, що у 2010 р. з прийняттям Закону України «Про судоустрій і статус суддів» за Верховним Судом України було закріплено повноваження щодо забезпечення єдності судової практики. Зокрема, у ст. 38 було зазначено: Верховний Суд України є найвищим судовим органом у системі судів загальної юрисдикції України, який забезпечує єдність судової практики у порядку та спосіб, визначені процесуальним законом; здійснює аналіз судової статистики, узагальнення судової практики; забезпечує однакове застосування норм права судами різних спеціалізацій у порядку та спосіб, визначені процесуальним законом. Пізніше, у 2016 р.,

© Н.М. Пархоменко, 2020

* *Nataliia Parkhomenko, Dr. hab. in Law, Professor, Scientific Secretary of V.M. Koretsky Institute of State and Law of the NAS of Ukraine*